

Munnstell

Det kan være flere årsaker til at pasienten opplever problemer med sårhet i munn og svelg. Ofte kan det dreie seg om strålebehandling, spesielle cellegiftkurer, skader eller operasjoner.

Her har vi samlet våre mest brukte munnstellblandinger. Noen av disse inneholder legemidler som er reseptbelagte, og bør derfor kun tas i samråd med lege. Les alltid pakningsvedlegget på legemidler som brukes, slik at det ikke oppstår reaksjoner mellom ulike medisiner du tar.

Munnstell som renser og smører (skal ikke svelges)

Denne blandingen kan brukes i stedet for tannbørste. Den kan også brukes i tillegg til de andre blandingene. Blandingen bør ikke stå mer enn 24 timer og an oppbevares i romtemperatur.

- 1) Hydrogenperoksidløsning renser slimhinner og tenner for bakteriebelegg, matrester og slim med Hydrogenperoksid 3 % som virker bakteriehemmende og slimløsende.

Blandes: 15 ml Hydrogenperoksid 3 % + 75 ml vann. Merk evt glasset med glass med innhold.

- 2) Glyserolblanding smører hele munnhulen for å beskytte slimhinnene og hindre uttørking.

Blandes: Glyserolblanding 17 % (10 ml glyserol 85 % + 40 ml NaCl)

Tilsett evt. munnvann, et par dråper sitrondråper eller lignende for å få friskere smak.

Bruk først blanding nr 1 for å løse opp slim og skorper, så blanding nr 2 for å tilføre fukt og litt god smak til munnen. Du kan holde blandingen i munnen og bruke tungen til å fordele den rundt i munnen, eller du kan bruke tuffere/kompresser.

Dusseldorfblanding (skal ikke svelges)

Munnskyllevæske til såre stråleskadede og nyopererte munn (jfr Rikshospitalets apotek). Den er holdbar i 1 mnd etter blandedato. Skal oppbevares i kjøleskap. Husk å skrive blandingsdato på flasken.

- Blanding: 900 ml Sterilt vann med Ca 12 ml Natron tørrpulver. Dette blandes og ristes godt.
- Tilsett så 43 ml Mycostatin mixt (100000 IE/ml) og 54 ml Corsodyl 2mg/m. Blandes godt.

Fløteblanding (kan svelges)

Denne mykner, smører og lindrer, og kan med fordel tas før matinntak for å lindre ubehag. En munnfull av blandingen fordeles rundt og holdes i munnen i minst et halvt minutt. Svelg etterpå, da

får man effekt også i svelget/halsen. Dersom ønskelig kan man heller spytte ut når man har oppnådd ønsket effekt i munnen.

Blanding:

- Blanding: 1/3 del Paracet mixtur, 1/3 del Kremfløte og 1/3 del Xylocain viskøs (Xylocain viskøs er ett lokalbedøvelsesmiddel, uregistrert preparat i Norge, kan kun skaffes ved spesiell søknad).
- En munnfull fløteblanding tas i munnen og fordeles godt rundt i munnhulen.
- Has i munnen ca ½ min, eller så lenge som pasienten klarer, og svelg så. Da får man også effekt i svelget/halsen. Dersom dette ikke er ønskelig, kan pasienten spytte ut etter ønsket effekt i munnen. La det virke fra 1-5 min. før matinntak

NB! Ved bruk av denne blandingen, må man være bevisst paracet dosering ila døgnet! Følg doseringsanvisningen på esken, og tenk også på om du tar paracetamol utenom blandingen.

Apoteket har også mange gode råd og hjelpemidler ved sår munn.